

lihgi aileendas us muhsu krasta, bet daschreis wairak us diwlah-
jaimeem radijumeem, kuri daschadobs laikobs apmellejuvchi muhsu
semi. Kursch nelaimes gadobs naw fastapees ar tahdeem Igaun-
ijas laimes medineeleem, kuri toreis ta issaltuschee willki poahr-
pludina ja Somiju? Winus atrada ari daschadobs waldbas ee-
stahdbs." Awiise pastahsta wairak veemehrus par Igaunu istu-
reschanos Somija un tad turpina: „Kä sinams, „Igaunijas
willki“ zaur leelo streiku tika aisdshihti atpalak us hawu semi un
wehlak winu gaudoschanu tikai schab un tad muhsu ausis fa-
dsirdejo. Bet willam ir smalsti oschamee organi. Tagab, kur
leetas atkal grosjuscheds, kur muhsu nahlamiba rahdbs buht at-
kal druhmaaka, mums or wineem atkal jaastopas. Kunä, fa
Igaunija un Ingermonija algotas schaubamas personas, kuras
pehž wajadsibas isleetofshot Somija. Leels pullis no wineem
atnahzis vee mums. Igaunijas speegi un provokatori jau lobu
laiku sche peelopi hawu tumfcho weikalu. Ari muhsu banku
wini gribaja aplaupit. Pehdejo laiku notilumi mums, Someem,
dod mahzibu, fa mums no havaa juhras lihischa deenwidus
krasta nahloschee kloishee „brahleni“ naw wis jafanem ar is-
plehstäm rolam. Jo nelaimes gadā mehs deesgan labi ware-
jam mahzitees vasihi, žik pateesibas ir wezai parunai: „Wisla-
naks ir radneeziba!“

Igaunu atise „P.” tom peemetina: „Bobrikowa laikā no muhsu džimtenes fawas schēras polizisti, speegi un prōvokatori aīsgāhjušchi Somijā, tas beemschēhl pateesiba; un ta tahdi „peknas wihti” Igaunu mahrdu pee brahku tautas wareja padorit ūmirdoschu, tas ir saprotams. Bet kad Somu atises taifnigo naidu un nonizinajumu, ko daschas personas nopelnījušķas, ušwēl wiſai tautai, tad pret to japrotestē. Jo tee, par kureem augšcējā rakstā runats, naw Igaunu tautas represen-tanti, bet Igaunijas „iſmetumi”.

"Wo mehs gribam?"

5. februāri Lautschu loblohhjibas weizinašchanas beedribā bija tik ūrīnigs, ar dīslām juhtām un plāschu dīsimias un so-
zialās dīshwes posihščanu iſſtrahdītis apzerejums no Dresdenes
feeweeshu pr. alkoholiskma beedribas preeſchneezes, Emīlijas von
Hausen jaunkundses, ka tas bij kātram jābīrd, lai pateestī
sājuhšminatos preeſch neapšveramās nelaimes wiſā zilwežē, kābī
ta eegruhšia no alkoholismma, un lai sājuhšminatos preeſch wiſ-
bedsigalās zīhnas pret ſcho nelaimes neseju — alkoholismmu.
Šcho nelaimi zeesch wiſā paſauļē neween wiħreeſči, bet ari
feeweetes un, zil gruhtas un ſchaufmigas tās zeesčanas, zil
breefīgā un wiſu, zilwežīgo paſudinoſča ir ſchi nelaime, zil
karštas feewu un behrnu ašaras iſſpeesch, zil babu, kailumu,
slimibu, noſee gumu un ſchaufmigu nahwi ſchi nelaime atnes
kātram, ſākot no newainigala behrna lihbī godigakam ſirmgalwim,
nerehžlinotees nemās ar paſčeem alkoholisteem, to bij dīſirbet
brīhwundses von Hausen apzerejumā, lai atroutu pee luhpām
peeliktu wiſsgahrdbako, dīſirkstoſčako wiħna lauku un, — atroutu
us wiſeem laikeem. Ja, tik dīslū eepaidu atſtahja wiros
preeſchnežums... „Ko mehs gribam?“ Bats apzerejums tad
ari dewa iau vats var ſemi us ſcho jautojumu ūtaidru atbīldi.

"Mehs gribam glohbt zilweži no alkoholismu breesmām". Wifōs dſihwes jautajumōs tagad itin wiſā paſaulē ir dſihwala kustiba pehz reformdām, bei alkoholisma jautajumā ſchi kustiba ari gan ir, bet ſamehrā ar wina breesmām un neapfwerami leelo noſihni — par maſu. Newarot vat ſchaubitees, ka pat wiſteizamali reformedā dſihwe neatneſiſhot zilwezes lablaħiſbu un laimi, ja galigi neiſnihb alkoholismu. Bija ari veewilzigi nollauſitees von Haſen jaunkundses interefanta kahria attaħ-ſtistiä statistiſta, no kuras fewiſchli aſiħmejams: ar weenada lee-lumia kapitalu bibinatā alus doritawā nodarbinami tifai ap 150 zilweži, bet daſha weida fabrikā ap 1500 un waiaſ zilweži; mehreno dſehraju dſimtās behrnu miftiba 5 reiſes leelaka, nela nedſehraju dſimtās; vilnigi weſelo zilwežu mehreno zilwežu dſimtās ir 17%, bet nedſehraju dſimtās 82%; Berline gada laikd aifeet no dſehrajeem wiħreem zaurmehrā 3000 feewas, jo dſehraja dſihwe ir — velle, tas pat wiſpozeeti galu un ſiſnigalo zilwežu dſen aħra; 50% no wahjprahṭiga jeem — alkoholisti; 80% no netiſleem — alkoholisti; 70% aleptiku — alkoholisti u. t. t. Tifai veħbejħos gadu deſmitħs zihna pret alkoholismu eefahktia organiſet un — ar teiġoñam felsim. Anglija fagawawoħas veħbejħos 3 gadōs 4000 jaunawas alkohola apka-rošchanai, kuras opżelo wiſu walxi, maħġidamas pret alkoholismu; Amerika eſot weſelas walstinas, kuras alkoholisma tirdb-neeziba pawiſam noleegta un ta' par to, ka par ta' leetosħanu noteikti baħṛgi ſodi; turpat jau skoldas eſot ewesta pretalkoholisma maħġiba, kuru paſneedjet ap 22 miljoneem behrnu. Tifai Wahjiżja ſchi zihna weħi loti neeweħrojama. Berlines Meera eeld eſot pawiſam 240 nomi un tiċpat dſehreenu pahrodawas. Tomehr veħbejħos gadōs ari Wahjiżja nopeetni organiſejotees zihna pret alkoholismu un tagad jau eſot ap 100,000 zeekhi organiſejusħas abstinentu.

Zeejatī organiſejušos adiņienū. Beenijamā runataja gaifchi peerahbija, ka pee alkohola attihstīšanas wiſleelā ūoīna un atbildiba kriht uſ iſglikhtotakām, intelligentādām un turigakām ſchēidām. Tas ūamoitojuščas tautu ar ūoām preelschisnēm; ſewiſčki mineja Wahzijas ūtudentus un ūtapislismu. Wina newareja ne nobrihnetes, ka ari ūeeweete veelaibuse alkoholiſma attihstīšanōs. Winas warā ūtahweja to nowehrſt, bet wina bijuſe alia un ūchajā oſlumā aismirſuſe ūoā ūeeweete ūeenahkumu. Alkoholiſma opkarosfhanā ūeeweete warot buht iſ ūalbats, iſ generalis. Bija ūahfjuminoſchi zeein. runatajas attehlojums par ūeeweete ūeenahkumeem gan teiſchi ūozialā dſihwē, gan dſiuntā un zaur to paſchā dſihwē. Ūisgrahbjofchi bija dſiordet winas ūſaukums ūeeweetēm uſ ūihnu pret alkoholiſmu, ſcho wiſbreckmigo ūilwezes lahstu. Wahzju jounawas ūchujot, tamborejot, laſot, kloweerejot u. t. t.; bet bes lahda augstaika mei, ūka un teiſčas dſihwes wajadſibas. Kamehr ūeeweete neiſeſchot ar ūoām ūabalađā ſirbs juhiđām

zihud pret alkoholišmu, tamehr tas nemašinashotees. Winas ussaukums otrada til dsihwu veekrīsharu, ka tuhlin nobibinoja pee Lauschu labklahjibas weizinašhanas beedribas „Dohmu grupu“ alkoholišma aplakoschanai. Wairakas desmits dahmas tuhlin eestohjās šhoja grupa un eezehla vagaidu preelfschneezibu; preelfschneeze — von Gceivingl jaunkundse, virmā weetneeze — von Hll jaunkundse un otrā — Dr Melkejewa kundse; raffis wede — Rori un kaseere — von Burchordi jaunkundses . . . Dailſch paraugs ari Latweescheem! — — Nomelleraju bija wairak par 200 žilwefu.

Rewoluzionars Muzeneefs alias Maksteneefs.

Par pagahjuščā gada opzeetinoto Peterburgas apgaboles teesas prokurora rāstīwedi Muzeneeku „Now. Wr.“ fino, ka wina ihstais wahrbs esot Otons Zahna dehls Malsteneels. Viļħds 1905, gabomis winsch bijis par pagasta rāstīwedi Zehsu aprīkli. Revoluzijas deends winsch kopā ar ziteem nobots Niġas kara teefai dehls peederibas vee Latweešhu sozialdemokratisks strahdneku partijos revoluzionards organizācijos. Bet wi-nam iſdewees aissbehgt. Gegahdajees wiltotu pasi us Roberta Muzeneeka wahrdu, winsch eestahjeez tad par noralstītajū Peterburgas apgaboleesas prokuraturā. Buħdams veħž iſſkato godigs, bes tam strahdigs un ar labu ralstu, winsch op diwi gadi nofekħbejis kanzlejā, pee tam flepni dašħadā kohri ta kalpodams fawqeem politiskajeem domu beebleem. Tagħid winsch us fodu liluma 303. panta pamata nobots Peterburgas teefu pa-latai, kur wina leetu iſteesas ar swerhinateem neeħeddetajeem. Winu awnino par papiħru un żitu redsamu neeraħdijumu no-laupišchanu; tapat winsch us 975. panta pamatu teel apwaies nofs par swesħas vafex leetofħchanu. Bet virħas teefashħanas teefu polata winsch tils us 102. pontu pamata nobots ari weħl Niġas kara teefai dehls peedaliſħands vee noseebfigas fabeedri bas.

Bif sinams, tad kahds Malsteneeks bij par ralstwedi kahdā pagastā Békwaines draudse un ir peederigs vee Stahmtereenes pagasta.

No Reweles. Pilsehtas domneefu sehbē eemehletee jaunee pilsehtas walbes lozelli Jürgens un Kolla no gubernatora apstiprinati wimū amātōs.

— Peht „Rem. Beob.“ siādm, pašīstamais revolūcijonārs, abwolats Demants ja etapu atwests no Somijas un eeweetots ūchejenes zeitumā.

Rischaij-Nowgorodas nabagu nomā nomira 80 gabu wezumā muischturis Jaschitscherows. Wiasch bija veedalijses pēc wiseem vagahjuſčā gadusimtena īķeem un 75 gadus wezs buhdoms kā ūzvilkneks, gahja wehl kārā vret Japaneem. Wisu ūzvili deesgan leelo mantu wiasch bija istehrejis, meklēdams Stenkas Rasina bagatibu, kuru tas ehot aprazis Lukojonovskas aprinkī, tā iad Jaschitscherowa dīmtenē.

Widseme.

Wehstule no Dgros.

Ogre, (Rigas apr.) lā salumu weeta, labi sen pasihstoma.
Jau waitak gadu desmit atpakač Rigaš Wahju patrizeeschi nos-
dibinaja scheit „wasaros koloniju“, lai pehz pahrtzeestas seemos
waretu atpuhstees pee krahfschinas dabas mahtes kruhts.
Un teescham, Ogres dabas jaukumi ir eewehrojami. Ogres
upei, lura eetek scheit Daugawā, ir rei staisti kraſti; bes
tam wiſā apkahrtnē pajekds augsti kalni. Leele vieschū me-
ſchi wehl pawairo un papildina ſcho ſtaisto dabas ainu. Nam
brihnunis, ka wīkas zeenitoju ſtaits ar ſatru gadu veeaug.
Beidhamōs gabōs ſozelts tik dauds wasarnitschu, la ſchi ſoluma
weeta atgahdina masu meestinu. Salumneeli wed noslehtu
dſihwi, jo atſlahtas iſpreezaſ ſcheit neteek ſarihlotas, tomehr
ſawejo wiðū juhtās kotti omuligi. Rigas tuwums, lā ari wi-
ſas zitas wojaðſigas ehrtibas ſcheit weegli veejamas. Zauru
gadu teek notureis reis nebela tirgus, wilzeeni noeet ſcheit pre-
mehrojās ſtundās; netruhſt ari Ogres upē labi eerihlotas peldu
weetas, lā ari ſiltas wonnas. Pa wasaru ſarobās ſcheit ihſi
dauds ahrſtu un wehl jo wairak ſobohrſtu. „Aungu“ meschā
eerihlot ſpehlu plazis un apkahrtejōs kalnōs un meschā ūzlini
ſolumneelu pastoigaschanai. Ogrē atrobās weens frogs ar ſirgu
vastu, wairak pahrtifas vieschū tirgotawu, bekeru u. t. t., po-
ſchā zentrā usbuhweta arteeka un dauds leelas un labi eerihlo-
tas vansijs. Pasiahwigais baſnizas truhlums, vateizotees ſa-
lumneelu puhlineem tils nowehrſts, jo jaundas baſnizas buhwe
drihs ween tils usſohltia. — Schi ſolumu weeta ir ūzrigs
faktors ſchejeenes dſihwē. Wisi ſchee wasarnitschu ihpachneeli,
ſemkopji, amaineeki un weenkahrtſchi rokpelnī pahrtteek gandrihs

weenigi no wafaras velnas. Leelee preeprasijsumi pehz wafernizam neespeeduschi neween faiinneelus zelt wafernizas, het ari rokvelnus, kuri, norentedami no schejeenes leelala gruntneela — pilfehtas (Rigas) jeb asewischleem faiinneefkeem 1 jeb 2 puhrweetas, zet us tam wafernizas noberigas ari seemas bishwei. Ta no schahdeem rentneekeem nobibinajusches weseli zeemi. Japeeshme, ka rente nam augsta, ap 25—30 r. pat puhrweetu gabu, pee kam pee kontakta slehgschanas teel samalkata weena gaba rente. Samehrä weeglee noteilumi nam nowebuschi abas vuses pee afaleem konflikteem. Us baschu faiinneelu grunis lobbhu, nootvatu in Esti laundt ja Finslannik otutan van.

Wrest asus trubkum

sen jau tura par labalo lihdselli dseis, ta hemoglobinastahwdalu, las asins weelu dara farlalu. Bet parastee dselsse preparati nereti dara, til nelahga parahdibas — fazeetefchanu, asins fazeetefchanu galivā, asins spkauzchamu jo kruhtis flimas u. t. t., ta wina labunu vee asins truhkumu daudi autoritates noleeds. Tapehz jadod dselsse tahdu formā, las saetēas ar asins ihpaschibām. Bar tahdu eeteiz Hemoglobin Boehl (graudibas). Schis lihdsellis, ta parahdijuschi Melchandrows, Maynerts un ziti, ahtri sagremojams un ahtri un nesaitigi rada asins normalo fastahwu.

holu isrentet (už 25 gabeem) wiſu ſemi, aitſahjot ſew nedauðs
vuhraveetas bahru ſemes pē mahjas. Šewiſchko varahdibaſ
Saimneelu, kā ori ſcho rokpelnu-rentneelu ſlahwollis ic ſa.
mehra ſoti labs. Behdejee wehl nopolna va waſaru bes tam
ari labu graši, cedomi pelna jeb nodarbobomees or laħbu
amatu. Pagahjuſchho gadu tika uſzelis pār Ogri otrs paſtah-
wijs tilts, pē ſura daſham aileza laħba pelna.

Wegenigais flogs, kas muhs nospeesch ir stipri isplatiab
dserfchana, pee kom wisa yelna fatek scheeenes weeniga
Dgres krodsineela keschds. Tas pa dolai isstaidrojams ar to,
ka mums truhbst isglihtotu wadonu, kuri waretu buht var preefsh-
sihmi ziteem. Wisa scheeenes intligenze kostahw gandrihs wee-
nigi no „lahrklu wohzeeicheem”, kuri nekohdu dalibu scheeenes
garigâ dshwê nemem. Now mums ori nekohd: gariga zentra.
Weeniga scheeenes beebriba ir Spreessinu Palihdsibas beebriba,
furci zehli mehrl, bet, pa leelokai dolai, neteek fasneegti, reo-
liseti ois augschminetâ eemesla. Ko lai eefahl? Weenigais
solis buhtu scheit dibinat Latweeschu Stolu, kuras truhkums
sewischli sahpigi sajuhtams un kurâ dorbotos Latweeschu Stolo-
taji. Pehbejee tod ori waretu weiginat scheeenes garigâ dsh-
wes usplaufschau. Beesim un gaibsim! Dxi.

Lapsu gifteschana aisleegta.

Us loukeem medineeli mehbis seemam giftet lapsas, jo no-
schaut wiens ir gruhii un tomeht winu ahdas ir ihsti dahrgas.
Daschs labs no wiareem nopolna kreetnu naudu. Gifteschonu
isbara id, fa eetoifa strichinu lapsas patihkami fmarschjooschä
kumofä un to nomet tahdä weetä, sur lapsas wairak mehbis
straibit. Tiflihds lapsa norijuse schahdu kumofu, wina turvat
nobeidsä. Schahda lapsu gifteschana tagad aisleegta tavehz,
fa daschlahrt mineete kumofu eeputina sneegä un nosuhd; bet
wasardä mahjlovenm gaddä tos noriht, ar lo tee tavat nogifte-
jä. Ta peemchram pagahjuschä rudenä Jaun-Bebru Blanken-
feldia muischindä ar schahdu kumofu nogiftejäs wehrüs. P.

Riga. Schaufmigs nelaimes gadījums. 14. februara rihiā ap vulksten 7 peena tirgotaja Kristine Vogel gahja pa Tornkalna dzelzceļa stigu ar peena konnu us vilsehtas tirgu. Wina bija stipri eetinuves wilnainos latačos, kopehž laikam nedzirdeja tuwošamees pākascheeru-dreifchu brauzeenu, kas nosita winu us fledem. Tur wina pahrspeeda ar brauzeenu wiðū glujschi vusču. Nelaimiņi bijuše 36 gadus meza.

— 16. februāri, pulkšien 8 wakārā us Marijas un Romas nowa eelu stuhra wairak eelu blandones bija eewilinajusčas fawā dīshwolkī kahdu jaunu zilwelū. Še wiaas to peedfirbijsčas, nolaupijusčas wišu naudu un pēž tam isgruhbusčas us eelas. Kad aplaupitais fahzis pretotees, winam usbrukusči daschi eelu blandonu aisslahroji un ar nascheem eewainojušči winam wairak weetās gihmī, pee lam isburta weena ažs.

— Avdega 15. februarī Swoņu eelā Nr. 7 godus 5
weža meitene tik wahrigi, ka winos bīshwiba atroddas breetimās.
Mahtē aissurinajuse krahfni un išgahjuſe uſ breihdi ahrā, aissah-
dama 3 masus behrnus weenus, no kureem wegalā meitenite
peegahjuſe pee krahfns, kur aissdequſchās winoi brehbes.

— Politiflais. Stiprā opšarfsibā festbeen eewedē pa etapi Rīgā un eeweetoja zetumā Jūlīstes aprīķa, Probes pa-gasta Juri Klawinu. Winu jau sen melleja lā politisko un nu isdewees atroši un apzeelīnat Alufsnē, no kureenes wiau ari at-weda. Wiesch esot bijis weens no eewehrojamaleem rewoluzjonareem 1905. un 1906. gadā un esot vasirahdojis wairakus gruhtus no seegamus toreijs Sīausdās un Sīrbmeres onmīhās.

— Riga's Latweeskhu interim-teatris. Otrdeen, 17. feb. usweda Webera romantisko operu „Burjuu stehlnieks“. Šis nedekas israhde bija nolikta til peektdeen 20. febr., bet ta lä loploju longresa dalibneeli wissi gandrihs lauzineeli un operas teem reti lad eegadās dīrdei, tad taisni winu dehk sa-rihloja ahrlahrteju israhdi. Spehlets tika labi, par ko tad ari lauzineeli preezajās un taisija leelus applausus. It ihpaschi wareja dīrdei no winu forundāt starpbrihschōs, ta tee brihnejās par skaitstājām delorazijām. Un teesham, pat Wahzu teatris deloraziju sind now dauds vahrals par muhsu. Leeli nopenī atsīhstami Weimara īgam. — Peektdeen, 20. februari israhdis J. W. f. Getes 5 zehleenu trogebiju „Egmonts“. Neschiju was dis Dr. Schlisman-Brandts. — Sestdeen, 21. februari V. tau- tas israhde. Israhdis Rudolfa Blaumava 4 zehleenu joku lugu „Mo žolhenās vuhels“.

No Indascheem. 9. februarī ūche dsihwojofchais Wahju kolonists, Julius Schvozs, aisbraunza us Rigu un it no tās bees nas pasudis. Aci Riga winsch neesot manits. Wina vahus schana it sūnri mīhleina.

No Burtneekem. Kaut gan deromas beenas no walbibas jau sen aisleegtas tomehr mehs wisi latru gadu Denisa deenâ leeli un masi, wezi un jauni bobamees us kroqem to fwinet. Schajâ deenâ gan masak faberomees, bet toteefu wairal upurejam us Trimpus altara, ta fa krodseneeli otru deenu tilai braula rokas, preezadamees par simulajeem rubulischeem, kas eeripojuschi wiau mokd. Ja kahdam peetrubhlst naudas ee meschanai, tad tahdi faber wairalus falmneefus, jo likhaapi nahk par brihwu un bes tam teel rokas naudas wairak. Sis nams, ta iam felo atkal pawafark prahwas par deenesta lihguma nepilbischanu. Schogad deenesfneelu algas vee mumus stiori pozehlás, laikam us teem preekeem, fa pagahjuschais gads bijsa augligats, bet ko schis gabs nesis, to nesinom, kadehk mas tutigalee falmneeki noskumuschi un det nespahjigakos deenesfneefus, kurus dahon par lehtaku olau.

Kurseme

Wentspils. Pogahjuščā gada budžetu Wentspils pil-
ſehatas dome pogahjuščo nedek veenehma ar 15 000 rubl. Ieļu
iſtruhkumu. Rond ar paraleem gaheeem Wentspils tagad deſis-

